

မိုးညှင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး

- ဝိသေသထူးများ -

မြဟန်သိန်း
(လုပ်သားကောလိပ်)

မိုးညှင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံ သာသနာရေးသမိုင်းတွင် အထင်ကရ အပါအဝင်ဖြစ်သော ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့သည်နှင့်အညီ ဆရာတော်ကြီး၏ ဘဝဖြစ်စဉ်မှာလည်း သာမန်လူပုဂ္ဂိုလ် တို့ထက်ထူးကဲ လွန်မြတ်သော အံ့ဖွယ် ဖြစ်ရပ် ဝိသေသထူးများရှိနေသည်။ အဆိုပါဖြစ်စဉ်ထူးများကို စုစည်း တင်ပြပေးလိုက်ရပါသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းမှာပင် မုံရွာမြို့အနီး မိုးညှင်းတောရနယ်မြေ၌ သာသနာ့ သမိုင်းဝင် အံ့ဖွယ်ရာ

မိုးညှင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော် ၇၀-ခန့်က ပုံတော်

သမ္မုဒ္ဓေစတီတော်မြတ်ကြီးကို တည်ထားနိုင်ခဲ့ပြီး မြန်မာပြည်အနှံ့ မိုးညှင်းဝိပဿနာတရားများကို ဟောကြားပြသပေးခဲ့သည်။ ထို့ အပြင် ဓမ္မအမွေကျမ်းစာ ၃၆ အုပ်ကိုပါ ရေးသားတော်မူခဲ့ရာ ထူးခြားသော သာသနာပြု ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ရေးသားပူဇော်သင့်သည်ဖြစ်ပါတော့၏။

ဇာတိ

ရန်ကုန်တိုင်း၊ သန်လျင်မြို့နယ်၊ ဟားကူးရွာအနီး ဝင်းခန်းရွာ(ဂုံညင်းစုရွာ)၌ ၁၂၃၄-ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ သားသမီးမရနိုင်တော့သည့် အသက် ၅၆ နှစ်အရွယ်ရှိ မိခင်ဒေါ်ဘော်မှ မွေးဖွားပေးလိုက်သော (သောကြာသား)ဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကိုလည်း မယ်တော်မဟာဒေဝီမိဖုရားကြီးသက်တော် ၅၆ နှစ်ရောက်ခါမှ သောကြာနေ့တွင် မွေးဖွားပေးခဲ့သည်။

မွေးဖွားခါချိန် မိုးနှစ်ကြိမ်

ဆရာတော်ကြီး မွေးဖွားသော တပေါင်းလဆန်း ၂ ရက်နေ့၊ နံနက်(၈) နာရီသည် မိုးရွာသွန်းချိန်ကာလ မဟုတ်ပေ။ နေမင်းအစွမ်းကုန်ပူသော မိန့်ရာသီဖြစ်၏။

မမွေးဖွားမီ(၃)နာရီအလိုခန့်တွင် မိုးသီးမိုးပေါက်များကျအောင် သည်းထန်စွာမိုးရွာသွန်းချခဲ့သည်။ လောကဏ်သို့ ရောက်ပြီး (၃)နာရီခန့် အကြာတွင် မိုးညှင်းမိုးပွဲကလေးအဖြစ် ရွာသွန်းပေးနေ

ပြန်၏။ "မယ်တော် ကံပေါ်လေခြင်း၊ ကြာပွင့်ထွန်းတင့်လေခြင်း။" ဟူသော တံတောင်စကားသည် တစ်နယ်လုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့ရသည်။

ပန်းချီဝါသနာ အထုံ

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသင်ရိုးစာများကိုအခက်အခဲမရှိ သင်ယူနိုင်ခဲ့ပြီး၊ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်မှု၊ အေးဆေးစွာနေတတ်မှု၊ ဆရာစကားကိုလေးစားလိုက်နာမှုတို့ကြောင့် အံ့ဩချီးမွမ်းခြင်းကိုခံခဲ့ရသည်။ ပုံစံအထူးဆန်းပြားသော သမ္မုဒ္ဓေစတီတော်ကြီးကို တည်ဆောက်ရန် မွေးဖွားလာသည်ဟုဆိုရပေမည်။ စာသင်ချိန်အားလပ်နေလျှင် ကနုတ်ပန်းများ ရေးဆွဲခြင်း၊ ထင်ရှားသော ဘုရားပုထိုးတို့၏ပုံတော်များရေးဆွဲခြင်း ပြုလုပ်နေတတ်သည်။

အန္တတ္တဘွဲ့အမည်

၁၄-နှစ်သားအရွယ်တွင် ရှင်သာမဏေပြုပေးရာ 'ရှင်သူမန်' ဟု ဥပဇ္ဈယ်ဆရာက မှည့်ပေးလိုက်သည်။

ထိုက်တန် မှန်ကန်စွာ မှည့်ခေါ်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။ 'သူမန်'၏ မြန်မာပြန်အဓိပ္ပါယ်မှာ 'ကောင်းသောစိတ်' ဟု ဖြစ်သည်။ ရှင်သူမန်သည် ကောင်းသောစိတ်ရှိသူ အရှင်တစ်ပါးဖြစ်လာရန်ညွှန်းဆိုနေသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ မန္တလေးသို့တက်၍ စာပေကျမ်းဂန်များကို သင်ယူခဲ့သည်။ စာချဆရာတော်

နှင့် သံဃာတော်များအတွက် ချီးရေ သုံးရေ၊ သောက်ရေများကို နေ့စဉ်ထည့်ပေးခြင်း၊ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ တစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ် ကနုတ်များကိုဆေးကြောခြင်းအစရှိသည့် ဝတ်များကိုမပြုက်ကွက်ခဲ့။ မိမိကိုယ်မိမိ နှိမ့်ချယှဉ်ကျေးစွာ ဝိနည်းတော်နှင့်အညီ နေထိုင်ခဲ့သည်။

ခမည်းတော်၊ မယ်တော်တို့ကွယ်လွန်ချိန် သံကြိုးရိုက်၊ လူလွတ်ခေါ်သော်လည်း စာဝါပျက်မှာ၊ သမာဓိပျက်မှာစိုး၍ ပြန်မကြံ့ခဲ့ပေ။ ဆွေမျိုးများက မကြေနှပ်သော်လည်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကမူ -

"သံယောဇဉ် ပြတ်နိုင်တဲ့တပည့်ပဲ၊ တစ်မိုးအောက် တစ်ယောက်ပဲကွ" ဟု ချီးကျူးလေသည်။

အပြစ်ငယ်တစ်ခုသာရှိခဲ့

"တောရစခန်းသို့တက်လမ်းမည့် ငါသည် လူဖြစ်သည်မှ ယနေ့အထိ၊ ဖူးကွယ်ထားလှစ် အကုသိုလ်အပြစ်မှ ကင်းပါ၏လော၊ ငါသည် မသတိဖွယ် အကုသိုလ်နယ်မှ အဘယ်အမှုများကို ပြုမှားမိခဲ့လေသနည်း"

ဟု အထပ်ထပ်တွေးတော စဉ်းစားကြည့်၏။ ထိုအခါ ကြီးမားသောအပြစ်များ မတွေ့ရဘဲ၊ ကျောင်းသားဘဝ ငယ်စဉ်က သူငယ်ချင်းများနှင့်ကစား၍ ရွာလမ်းမှ ပြန်လာကြရာ၊ ဓွေးဟောင်းသဖြင့် လူသွားလမ်းမှ အုတ်ခဲတစ်ချပ်ကို ကောက်ယူပြီး ပေါက်လိုက်မိသည်။ ဓွေးကိုမထိ၊ လမ်းခင်း

ထားသောအုတ်ခဲသာ အဝေးသို့ ရောက် သွားသည်။

“အော် . . . ဤအုတ်ခဲတစ်ချပ်ကို ဖယ် ရှားခဲ့မိခြင်းဖြင့် ငါသည် လမ်းကိုဖျက်ဆီး ခြင်း အမှုကိုပြုမိခဲ့ချေပြီ။ ထိုအပြစ်သည် လည်း ငါ့အား အပယ်သို့လားစေနိုင်၏” ဟု တွေးတောထိတ်လန့်လျက် နဖူးပြင်မှ ခွေးသီးခွေးပေါက်များထွက်ကျလာသည်။

ကိုယ်ဝယ်ကပ်ငြိနေသော ယုံမှားမှု သို့လောသို့လော တွေးတောပူပန်နေမှု အား ကုစားရန်အတွက် မွေးရပ်မြေဇာတိ ရွာသို့ ကြွလာပြီး၊ မိမိငယ်စဉ်က အုတ်တစ် ချပ်ယူပစ်မိခဲ့သော လမ်းကို ရွာမှကျောင်း အရောက် အားလုံးပြီးစီးအောင် ၂ ရက်အ တွင်း ပြင်ဆင်ပေးခဲ့သည်။

ပထမဆုံး တောရ

မြစ်ငယ်မြို့အနီး သစ်ပင်ကြီးငယ်တို့ အုတ်ဆိုင်းလျက်ရှိသော အဲဗျမကွရာရွာ၏ အနောက်ဘက်ရှိ လေးတိုင်စဉ်ကျောင်းက လေး၌ တောရပ်မို့၍ သူတော်ကောင်း တရားစုတင်၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းများကို စတင်ကျင့် သုံးခဲ့သည်။ ထိုကျောင်းကလေး၌ လူတို့ မက်မောဖွယ်ပစ္စည်းဆို၍ ဘာတစ်ခု မှမရှိ။

ကျောင်းကလေးနှင့် စကြိုတစ်ခု တွဲလျက်ရှိသည်။ ကျောင်းအတွင်း၌ ဖျာကြမ်းတစ်ချပ်ရှိသည်။ ဝါးဘိုးဆစ် ခေါင်းအုံးတစ်လုံးရှိသည်။ သောက်ရေ အိုးတစ်လုံးရှိသည်။ ရေမှတ်နှင့် ဆေးရေ အိုးတစ်လုံးရှိသည်။ ဝါးကပ်ကို အနား

ကွပ်ပြီးထားသော ကျောင်းတံခါးပိတ် တစ်ခုရှိသည်။ မလှမ်းမကမ်းတွင် ရေတွင်း တစ်ခုရှိသည်။

မေတ္တာဓာတ်ရောင် ထူးခြားပြောင်

တောရဆောက်တည် တရားအား ထုတ်၍ တစ်နှစ်ကျော်လွန်လာသောအခါ ကျောင်းအနီးရှိသစ်ပင်များမှ ဆက်ရက်၊ ချိုး၊ ငှက်၊ ခိုနှင့် စာကလေးများသည် မထေရ်မြတ်၏ အနီးအပါးတွင် ဝိုင်းကာ ရစ်ကာတည်ရှိနေကြသည်။ ကြောက်လန့် ထိတ်ရွံ့ခြင်းမရှိ၊ အနီးအပါးသို့ တိုးဝှေ့ချဉ်း ကပ်လာကြသည်။ ထိုအခါ မထေရ်မြတ် က လက်နှင့်ဖမ်းကိုင်ပြီး -

“ငါ့ဆွေတော်မျိုးတော်များ ချမ်းသာ စွာပြန်ကြပေတော့” ဟု ဆိုလိုက်မှ ယုံသွား ကြသည်။

၂ နှစ်ကျော်လာသောအခါ မထေရ် မြတ်၏ အကျင့်သီလဂုဏ်ကြောင့် ကြည်ညိုသူဒါယကာ၊ ဒါယိကာမများ ဝိုင်းအုံလာကြပြီး၊ သီလယူ တရားနာကြ သည်။

တောမှီရဟန်းအဖို့ လူပရိတ်သတ် ကြီးသည် ကြီးစွာသော အနှောက် အယှက်၊ အဟန့်အတားဖြစ်သောကြောင့် အဲဗျမကွရာတောရမှ တိတ်တဆိတ်ထွက် ခွာလာခဲ့ရသည်။

လယ်တီ ဩဝါဒခံယူ

ထိုမှတစ်ဆင့် ချောင်းဦး၊ ခင်မွန်ဗော ဓိတောရ သုံးဂိုဏ်းချုပ်ဆရာတော်၊ ရေစ ကြိုဂူဖြူဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ လယ်တီ

ဆရာတော်ဘုရားကြီးများထံမှ ဩဝါဒ များကို ဆက်လက်ခံယူခဲ့သည်။

လယ်တီအရှင်မြတ်ကြီးက-

“ငါ့ရှင် သုမန အားထုတ်သော တရားကမခက်၊ အားထုတ်သူ၏ ဝီရိယ သာလိုသည်။ တရားကို တကယ်လိုချင် သူက သမုဒ္ဒရာ၏ ဟိုဘက်ကမ်းကိုကူးအံ့ သော ယောက်ျား၏ လုံ့လကဲ့သို့လည်း ကောင်း၊ စကြာမင်း၏ စည်းစိမ်ကိုယူအံ့ သော ယောက်ျား၏အာသာဆန္ဒ လုံ့လ ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တကယ့်တကယ် မရ မနေ ဇွဲလုံ့လထား၍ အားထုတ်ရမည်” ဟု ဩဝါဒစကားကို မြွတ်ကြားတော် မူသည်။

မုံရွာမြို့အနီး ချင်းတွင်းမြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းနဖူးတွင်ရှိ လက်ပ တောင်း တောင်တွင် တစ်ပါဆီပြီးနောက် မြေနဲ့ တောရ (မိုးညင်းမင်းတရားကြီး၏ သာသနာ့နယ်မြေဟောင်း)တွင် တောရ ဆောက်တည်ခဲ့သည်။ အဆိုပါတောရ၌ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အောက် ပါဩဝါဒ(၆)ချက်ကို ဦးထိပ်ထား၍ ကျင့် သုံးခဲ့သည်-

- (၁) ဒကာတို့ ပင့်ဆွမ်းကိုလိုက်မစား ရ။
- (၂) ရဟန်းခံ၊ ရှင်ပြု ပြုလုပ်ပေး ခြင်း၊ အလှူအတန်းလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (၃) ဘုန်းကြီးပျံပွဲများ၊ အစည်းအ ဝေးများ မလိုက်ရ။
- (၄) စကားမပြော၊ တရားမဟောဘဲ

(၁၀)နှစ်အားထုတ်ရမည်။

(၅) (၁၀)နှစ်ပြည့်မှ ကိုယ့်နေရာမှ နေ၍ တရားဟောရမည်။

(၆) အသက်(၆၀)ပြည့်မှသာ နယ် လှည့်ပြီး တရားဟောရမည်။

ကြောက်လန့်ဘွယ်ရာ အဖြာဖြာ

မြေနဲတောရမှာ နာနာဘာဝတို့ အလွန်ဆိုးရွားပြီး ခြောက်လှန့်တတ်ကြောင်း ဒေသတွင်းမှာ နာမည်ကြီးဖြစ်၏။ “ကိုယ်တော်က နနုနယ်နယ်နဲ့၊ ဒီနေရာနဲ့ ကြာကြာမှခံပါမလား” ဟု ရွာသူရွာသားများအချင်းချင်း တီးတိုးစကားပြောဆိုနေခဲ့ကြသည်။

ဆရာတော် သီတင်းသုံးစ တစ်နှစ်ခန့်ကာလတွင် ညဉ့်အတော်နက်ချိန်၌ အုတ်အုတ်သံသံ၊ ဆူညံအော်ဟစ်သံများ ကြားရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဆိုင်းတီးသံ၊ ဝှံ့မောင်းတီးသံနှင့် သီချင်းဆိုသံများကြားရသည်။

အရှင်မြတ် လွင်တီးခေါင်၌ တရားအားထုတ်နေစဉ် အရုပ်ဆိုးရွားလှသော လူပုသဏ္ဍာန်အဆင်းတို့ကို ရိုးတိုးရွာတမြင်နေရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အလွန်ချောမောလှပသော၊ ကိုယ်ရနံ့သင်းယုံ့သော အမျိုးသမီးကလေးများကို ဆံပင်ဖားလျားချလျက်၊ အနီးအပါးမှာ သွားလာ လှုပ်ရှားနေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ဘာမျှမမြင်ရဘဲ “ကိုယ်တော် ဒီမှာမနေပါနဲ့၊ ပြန်ပါ” ဟူသော အသံဆိုးကြီးများကို ကြားရသည်။

မိုးညှင်းအရှင်မြတ်မှာ မေတ္တာဓာတ်ကိုသာ တအားပို့လွှတ်နေသဖြင့်၊ နောင်အခါ ထိုနာနာဘာဝတို့မှ ခြောက်လှန့်ခြင်းလုံးဝကွယ်ပျောက်သွားသည်။

ထူးဆန်းသော မြွေတစ်ကောင်

တစ်ညနေတွင် မိုးညှင်းအရှင်မြတ်သည် စေတီဝင်ပတ်တို့များရှေ့၌ စေတီယင်္ဂဏဝတ်ပြုအပြီး၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၍ ဝတ်ပြုနေသည်။ ထိုစဉ် မြွေတစ်ကောင်သည် အနီးအပါးသို့လျှောက်ခနဲရောက်လာကာ၊ တရှူးရှူးအသံပေးနေ၏။ မိုးညှင်းအရှင်မြတ်သည် -

“ဘုရားဝတ်ပြုရင်း သေရလျှင် မြတ်၏”

ဟု သဘောပိုက်ကာ ဣန္ဒြေကို ဖျက်ခြင်း မရှိ၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်မြဲ ထိုင်နေ၏။ ဝတ်ပြုမြဲပြုနေ၏။

မြွေသည် အရှင်မြတ်ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေသော ခြေနှစ်ချောင်းကြားမှ ရှေ့သို့တိုးထွက်လာကာ ရှေ့မှနေပြီး ပါးပျဉ်းထောင်ပြနေပြန်သည်။ ထိုအခါ အရှင်မြတ်ကြီးက ထူးခြားသောမြွေတစ်ကောင်ပဲဟု ရိပ်စားမိကာ၊ ထိုမြွေကိုအားရုံပြု၍ မေတ္တာဓာတ်ပို့လွှတ်လိုက်သည်။ ခဏအကြာ မြွေသည် ဘယ်ရောက်မှန်းမသိပျောက်ကွယ်၍ သွားသည်။

နွားရိုင်းကြီး

တစ်နံနက်ခင်း ဆရာတော်ကြီး ဆွမ်းခံကြစဉ် တရှူးရှူးမာန်ဖီ၍ နွားမနောက်သို့ ဒေါကြီးမောကြီးပြေးလိုက်လာသော

နွားရိုင်းကြီးနှင့် တည့်တည့်ရင်ဆိုင်မိကြသည်။ နွားရိုင်းကြီးကလည်း ဆရာတော်ကို တအားကျုံး၍ ဝှေ့မည့်ပုံပေါ်နေသည်။

နောက်မှလိုက်ပါလာကြသူများက တောရကိုယ်တော်ကလေး ဒုက္ခရောက်တော့မှာပဲဟု စိုးရိမ်တကြီးဖြင့် “တောရကိုယ်တော်ကလေး.. ဘေးဖယ်.. ဘေးဖယ်” လှမ်းအော်၍လျှောက်ထားကြသည်။

ဆရာတော်က ဆွမ်းခံဝတ်ကို မစွန့်ဘဲ၊ ရဲဝံ့စွာပင် လှမ်းမြဲတိုင်းလှမ်းနေသည်။ နွားရိုင်းကြီးသည် ဆရာတော်၏ရှေ့ လေးတောင်ခန့်အကွာရောက်သော်၊ တစ်စုံတစ်ယောက်က နဖားကြိုးကိုဆောင့်ဆွဲလိုက်သကဲ့သို့ ချောခနဲလှည့်ကာ ဘေးသို့ထွက်ပြေးသွားလေတော့သည်။

မြွေဟောက်ကြီး

တစ်နံနက်ခင်း ဆွမ်းခံကြစေစဉ်မှာပင် လမ်းဘေးအနီး၌ မြွေဟောက်ကြီးတစ်ကောင်သည် ပါးပျဉ်းကထောင်ထောင်ဖြင့် ရန်စောင်း၍နေလေသည်။

တွေ့မြင်ရသူ ယာသမားများက တုတ်၊ ခဲတို့ဖြင့် ပစ်ပေါက်ခြောက်လှန့်သော်လည်း အဝေးသို့ထွက်မပြေး၊ ပါးပျဉ်းကြီးမိုး၍ ဆရာတော်ကြီးလာရာလမ်းသို့သာ တိုး၍ တိုး၍ သွားနေသည်။

“မြွေဆိုးကြီးပါ ဘုရား.. နောက်ပြန်ကြွတော်မူပါ” ဟု ဒါယကာများက လျှောက်ထားကြသော်လည်း၊ နောက်ပြန်မလှည့်ပေ။ မိမိ၏ဆွမ်းခံဝတ်ကို အပျက်မခံဘဲ ကြွမြဲဆက်ကြွခဲ့သည်။ မြွေဆိုးကြီး၏

အနီးသို့ဆရာတော်ကပ်ရောက်လာသော အခါ မြေဆိုးကြီး၏ပါးပျဉ်းသည် အလိုလို ငြိမ်ကျသွားသည်။ ထို့နောက် ဘေးသို့ ရှောင်တိမ်းထွက်ခွာသွားပါတော့သည်။

အတုယူဖွယ် တိစီဝရိတ်

မိုးညှင်းတောရသည် အထက်အညာ ဒေသတွင်ရှိ၍ ရာသီဥတုမှာမမျှတပေ။ နွေရာသီ၌ လွန်စွာပူပြင်းပြီး၊ ဆောင်းတွင်းညများ၌ အလွန်တရာအေးစိမ့်လှသည်။ အလွန်အေးသော ဆောင်းတွင်းညကာလများ၌ တိစီဝရိတ်ဓုတင်ကို ဆောင်နိုင်ပါမည်လားဟု သံသယ ရှိနေကြသည်။

အရှင်မြတ်သည် ဆောင်းရာသီ၏ည အအေးဓာတ်ဝင်လာသော (၁၀)နာရီအချိန်လောက်တွင် အပေါ်ရုံဧကသီကိုခွာချလိုက်သည်။ ထို့နောက် အေးသည်ထက်ပိုအေးလာမှဧကသီကိုကိုင်၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကိုခြံလျက် စင်္ကြံလျှောက်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျှောင်းခြင်းပြုသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဆောင်းရာသီ၏အအေးဒဏ်ကို ကာကွယ်ခဲ့သည်။

မိုးကျသော်လည်း မပေါက်ကွဲ

စစ်အတွင်းကာလဖြစ်သည်။ တစ်ခုသောနေ့တွင် ပဋ္ဌာန်းအဓိပတိဓမ္မရုံကြီးပေါ်၌ မိုးညှင်းအရှင်မြတ်နှင့် သံဃာတော်များသည် ယောဂီပရိတ်သတ်တို့အား အေးငြိမ်းစွာတရားဟောကြားပြသနေ၏။

ထိုအချိန်တွင် ကောင်းကင်မှဖြတ်

သန်းသွားသော လေယာဉ်ပျံတစ်စင်းက ဗုံးသုံးလုံး ရုတ်တရက်ကြဲချလိုက်သည်။ မြင်ရသူအပေါင်းမှာ 'သေပါပြီ'ဟု ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်နေကြသည်။ ထိုဗုံးများသည် သမ္မုဒ္ဒေစေတီတော်မြတ်ကြီး တည်ရန်အတွက်စုထားသော သံပုံတွင်းသို့စုပ်ကနဲ နစ်မြုပ် သွားကြသည်။ အသံမမြည်သဖြင့် အနီးရှိ လူအချို့ပင် မသိလိုက်ကြ။ ဓမ္မာရုံပေါ်၌ တရားပွဲကား ဟောမြဲဟောလျက်ရှိသည်။

အမြောက်ပြီးသော ကိုယ်တော်ကြီး

တစ်ရက်တွင် အရှင်မြတ်သည် စင်္ကြံကျောင်းတွင်း၌ တရားဆင်ခြင်ရင်း စင်္ကြံလျှောက်နေသည်။ အုပ်ဆိုင်ညှိမိုင်းလျက် တောအုပ်ကောင်းသော မိုးညှင်းတောရကျောင်းတိုက်အနီးမှာ ဂျပန်စစ်တပ်များ ခိုအောင်းနေသည်အင်အားဖြင့်၊ တစ်ဖက်စစ်တပ်မှ အမြောက်ကြီးများဖြင့် လှမ်း၍ ပစ်ခတ်လိုက်သည်။ အမြောက်ဆန်သည် မိုးညှင်းဆရာတော်ကြီး စင်္ကြံလျှောက်နေရာ ကျောင်းတွင်းသို့ပြေးဝင်လာပြီး ဝုန်းခနဲပေါက်ကွဲသွားသည်။ တစ်ကျောင်းလုံး မီးခိုးမိုင်းများပြည့်သွားသည်။ မိုးညှင်းဆရာတော်ကြီးမှာလည်း စင်္ကြံလျှောက်နေရာမှ ပုံခနဲလဲကျကာ ထိုင်လျက်သားဖြစ်သွားရ၏။

“ဟ-လူကမကြောက်ဘဲ၊ သွေးကဘာလို့ကြောက်ရသလဲ” ဟု အားခဲကာ ကုန်းထလိုက်သည်။ ကျောင်း၏ အကာ

အရံများပေါက်ပြဲပြီး အလင်းရောင်တွေ ဝင်နေသည်ကို မျက်စိဝါးနေသည့် ကြားမှ မြင်လိုက်ရသည်။ မိမိဘာမျှမဖြစ်သည်ကို သိစေလိုသည့်အတွက် “ကပ္ပိယ ဒကာတို့ လာကြပါကွယ်” ဟု လှမ်းခေါ်လိုက်သည်။ ဆရာတော်ကို မီးခိုးလုံးကြားတွင် ဝိုးတဝါးတွေ့မြင်ရသော် ဆရာတော်ကြီးတော့ ဗုံးထိပြီထင်ပါရဲ့ဟု လူအများ အော်ဟစ်ပြေးလွှားလာကြသည်။ အနီးသို့ ရောက်သော် ဘာဒဏ်ရာမျှမရှိဘဲ မားမားကြီးရပ်နေသော ဆရာတော်ကိုတွေ့ရသဖြင့် ဝမ်းသာအားရစွာ ဝေ့ချီကာ ကျောင်းသို့ ပို့ကြရသည်။

စင်္ကြံကျောင်းတွင်းသို့လိုက်လံကြည့်ရှုသောအခါ ဖွာထွက်ပြန့်ကြဲနေသော သစ်သားအပိုင်းအစများနှင့် သံတိုသံစများကို နေရာအနှံ့အပြားမှာ တွေ့ရှိရသည်။

ဂျပန်စစ်ဗိုလ်နှင့် ဆရာတော်

မုံရွာမြို့သို့ရောက်ရှိနေသော ဂျပန်စစ်အရာရှိသည် စစ်ပုန်းသူ လူပေါင်း ၂၀၀၀ နီးပါးရှိသည်ဟု သတင်းရထားသော မိုးညှင်းသမ္မုဒ္ဒေကျောင်းတိုက်အတွက် ရတက်မအေးရှိနေသည်။ ကျောင်းတိုက်အုပ်ချုပ်သူဆရာတော်နှင့်တွေ့ဆုံရန် မြို့ခံလူကြီးများမှတစ်ဆင့် စာဖြင့်ဆက်သွယ်သည်။ စာထဲတွင် ဦးထုပ်မချွတ်ဘဲ လက်နက်နှင့်ဝင်မည်၊ ရှိမခိုးဘဲဝင်တွေ့ခွင့် ပြုရမည်၊ ကုလားထိုင်ဖြင့်တန်းတူထိုင်မည် ဟု ဖော်ပြထားသဖြင့် လူကြီးများမှာ မျက်

နာပူပူဖြင့် အရှင်မြတ်ထံလျှောက်ထားကြ သည်။ အရှင်မြတ်က ထိုကိစ္စကို အလေး အနက်မထားဘဲ မြို့လူကြီးများစိတ်ချမ်း သာစေရန်အတွက် “သူ့စိတ်ချမ်းသာသလို လာလိုတဲ့အချိန်လာပါစေ” ဟု အမိန့်ရှိ လိုက်သည်။

နောက်တစ်ရက် စစ်အရာရှိကြီးလာ သောအခါ အတူပါလာသော မြို့ခံလူကြီး များ တအံ့တဩဖြစ်သွားကြရသည်။ ထို အရာရှိသည် မိုးညှင်းဆရာတော်မြတ်အား မမြင်ရမီ အပေါက်ဝကပင်ဦးထုပ်၊ ဖိနပ် ခွတ်ခဲ့ပြီး၊ အရှင်မြတ်ကိုတွေ့သော် မြန်မာ များကဲ့သို့ပင် အောက်၌ထိုင်၍ ဖူးမြော်နေ လေတော့သည်။

အပြန်အလှန်နှုတ်ဆက်စကားများ ပြောပြီး “အကျွန်ုပ်တို့ နိပုန်လူမျိုးများ စစ် နိုင်အောင်ဆုတောင်းပေးပါ” ဟု လျှောက် တင်သည်။ ဆရာတော်က “ကောင်းပါပြီ အားလုံးချမ်းသာအောင် မေတ္တာပို့ပေးပါ မယ်” ဟု ပရိယာယ်ဖြင့် ဖြေကြားလိုက် သည်။ ဂျပန်စစ်အရာရှိသည် မိုးညှင်း ကျောင်းတိုက်အကြောင်း ဘာတစ်ခွန်းမျှ မမေးဘဲ ပြန်သွားခဲ့သည်။

ထူးဆန်းသော မိချောင်းတစ်ကောင်

၁၃၂၄-ခုနှစ်တွင် ချောင်းဦးမြို့နယ်၊ တိုင်းဆယ်ရွာအုပ်စုဝင်၊ ညောင်ပင်လှရွာ သစ်မှ ရေလုပ်သား ကိုခွေး၏ပိုက်ကွန်တွင် မိကျောင်းငယ်တစ်ကောင်ငြိ၍ပါလာသည်။ မိကျောင်းကို ရွှေဘုံသာဘုရားအနီး ရေအိုင်မှရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ညောင်ပင်လှ

ကျောင်းဆရာတော် ဦးစန္ဒိမာက အလှူခံ ယူထိန်းသိမ်းထားသည်။ တစ်ညတွင်-

“သမ္မုဒ္ဓေဘုရားကြီးနဲ့ မိုးညှင်းဆရာ တော်ကြီးအား ဖူးချင်တယ်၊ လိုက်ပို့ပေးပါ” ဟု မိကျောင်းကပြောဆိုကြောင်း ဦးစန္ဒိမာ အိမ်မက်မြင်မက်ခဲ့သည်။

အဆိုပါမိကျောင်းအား နွားစား ကျင်းထဲထည့်၊ လှည်းပေါ်တင်၍ မိုးညှင်း သမ္မုဒ္ဓေသို့ ခေါ်ဆောင်လာကြသည်။ ဆရာတော်မြင်လောက်သည့်နေရာတွင်ထား ကာ နွားစားကျင်းကိုစောင်းပေးလိုက် သည်။ မိကျောင်းသည် နွားစားကျင်းမှ လျှောထွက်ကာ ဆရာတော်ဆီဦးတည်၍ တွားသွားသည်။ ပါးစပ်ကိုလာလျက် မောင်း တုံးဦးကဲ့သို့ နိမ့်ချည်မြင့်ချည်ပြုကာ အရို အသေပေးသည်။ ခဏကလေးအတွင်း မှာပင် လူအများဝိုင်းအုံလာကြသည်။ လူများကိုအန္တရာယ်မပေးဘဲ ငြိမ်၍သာနေ သည်။ မိုးညှင်းဆရာတော်အား ကြေနပ် လောက်အောင်ဖူးစေပြီးမှ ပြန်သိမ်းယူ သွားကြသည်။

မိကျောင်းတွေ့ဖို့ အလွန်ခဲယဉ်းသော အညာအရပ်၊ မြစ်နှင့်ဝေးကွာရာတွင် မိကျောင်းကိုတွေ့ရသဖြင့် ထူးဆန်းနေ တော့သည်။ မိကျောင်းကိုရသော ရေအိုင် ဘေးမှာ မိကျောင်းအမှတ်တရ မိကျောင်း ပုံအောက်ခံထားစေတီငယ်တစ်ဆူတည် ထားပြီး ဆွမ်းလောင်းပွဲပြုလုပ်ကြသည်။ မိကျောင်းကိုလည်း မေတ္တာပို့ အမျှပေး ဝေ၍ချင်းတွင်းမြစ်ထဲသို့ ပို့လွှတ်ပေး ခဲ့ကြသည်။

ခန္ဓာဝန်စွန့်ချိန်

၁၃၂၆-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့် ကျော် ၈-ရက်၊ ညနေ ၆ နာရီ ၄ မိနစ်အ ချိန် (သက်တော်-၉၃၊ သိက္ခာတော်-၇၃ ဝါ အရ)တွင် ခန္ဓာဝန်ချခဲ့သည်။ တစ်ဘဝ ငြိမ်းတော်မူချိန်တွင် ရုတ်တရက်မိုးရွာချ သည်။ မြေငလျင်ပဲ့တင်တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကောင်းကင်၌ဥက္ကာပျံခြင်း၊ အရှင်မြတ် စံရာကျောင်းမှ အထက်သို့သက်တုံပမာ ရောင်စဉ်တန်းများ ဖြာထွက်သွားခြင်း၊ ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိကျေးငှက် သတ္တဝါ တို့မြန်းခနဲသံပြင်အော်ဟစ်ခြင်း၊ ကောင်း ကင်မှကြေးစည်၊ ခရုသင်းတီးမှုတ်သံများ ကြားရခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

၁၂၈၂-ခုနှစ်က အရှင်မြတ်ကိုယ် တိုင် စိုက်ပျိုးပူဇော်ခဲ့သော ဗောဓိပင်ကြီး လည်း ရုတ်တရက်ညှိုးလျှော်ခြောက်သွေ သွားသည်။ ထိုဗောဓိပင်သက်တမ်းမှာ ၄၅ နှစ်အတွင်းပင်ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားကိုယ် စားပူဇော်ထားရှိခဲ့သော ထိုဗောဓိပင်မှာ လည်း မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ပင် ၄၅ ဝါအရ မှာ ဖြစ်စဉ်တော်ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ရသည်။

ရုပ်ကလပ်တော်ကို အရိုးအိုးစေတီသို့ ပို့ဆောင်သော သဘင်မှာလည်း အေး အေးညှင်းညှင်း မိုးရွာခြင်းနှင့်ကြုံခဲ့ရပါ သေးသည်။

မိုးငြိမ်းစာ

အရှင်သုမန(ဝမ္မာစရိယ)၏
“မိုးညှင်းသမ္မုဒ္ဓေစေတီယကထာ”

မြဟန်သိန်း(လုပ်သားကောလိပ်)